

Vyjádření hodnotitele pro vnitřní hodnocení studijního programu

Identifikace hodnoceného studijního programu

Název	Veřejná ekonomika a správa
Typ	B: Bakalářský
Forma	Prezenční a kombinovaná
Jazyk	Český jazyk
Fakulta	ECON: Ekonomicko-správní fakulta

Hodnotitel

Jméno, příjmení, titul	Doc. Ing. Oto Potluka, Ph.D.		
Reprezentant	Externí akademik	Instituce:	Center for Philanthropy Studies, Universität Basel

Část I.

Vymezení a vnitřní struktura studijního programu

(Podklady: Export údajů o studijním programu)

Cílem této sekce je zejména posoudit konzistentní a logickou strukturu studijního programu. Věnujte pozornost souladu cílů studia s uplatněním absolventa a výstupy z učení, studijním plánům a jejich struktuře. Odpovídají předpokládané kompetence absolventů realitě a požadavkům pracovního trhu apod.? V komentářích je možné vyjádřit doporučení, kam by se studijní program mohl dále rozvíjet, nebo se vyjádřit k celkovému vývoji a změnám za poslední období.

1. Má studijní program jasně a srozumitelně vymezenou charakteristiku studijního programu?

Ano Spíše ano (zdůvodněte v komentáři) Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Z celkového pohledu na studijní program si myslím, že jeho vnitřní struktura je poměrně jasná se zaměřením na teoretické vymezení veřejného sektoru, a doplnění o právní a ekonomické fungování českého veřejného sektoru.

2. Jsou výstupy z učení¹ přesvědčivě, konkrétně a srozumitelně formulované vzhledem k cílům studia a předpokládanému uplatnění absolventa?

Ano

Spíše ano (zdůvodněte v komentáři)

Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Téměř u všech předmětů jsou cíle formulovány na úrovni teoretických znalostí jako schopnost studentů posoudit, vysvětlit, nebo analyzovat různé koncepty a přístupy. Uvítal bych více orientaci na praktické dovednosti studentů. Chápu, že jde o bakalářský stupeň studia a že je velmi pravděpodobné, že studenti budou pokračovat na magisterském studiu a získají i schopnosti rozhodování a kritického myšlení v tomto oboru. Nicméně, už na bakalářském studiu považuji za vhodné propojení jak pasivních znalostí, tak jejich aktivního použití.

3. Tvoří struktura předmětů v jednotlivých studijních plánech studijního programu, smysluplný celek, který umožňuje studentům osvojení stanovených výstupů z učení?

Ano

Spíše ano (zdůvodněte v komentáři)

Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Celkově považuji výběr předmětů za vhodný. V rámci nich bych doporučil udělat drobné úpravy.

Výběr vyučovaných témat je pravděpodobně učiněn podle toho, co má v oblibě ona skupina vyučujících, nebo má k tématu znalosti. Jde samozřejmě o diskusi o tom, jaká témata jsou výhledově v české společnosti významná a bude nutné je řešit. Příkladem je zdravotní politika, což považuji za naprosto zásadní téma s ohledem na stárnutí populace (případně i s důchodovým systémem). Toto téma se ale objevilo ve vyučovaných předmětech velmi sporadicky (jestli si dobře pamatuji, jen v jednom, nebo dvou). Nikde se ale neobjevovala témata ochrany životního prostředí a klimatické změny v rámci veřejných politik, ani bezpečnostní politika (obrana).

4. Prostor pro doplňující komentáře, postřehy a doporučení.

Komentář:

¹ Výstupy z učení představují konkrétní odborné znalosti, dovednosti a obecné způsobilosti, které by si absolvent měl v průběhu studia ve studijním programu osvojit. Zachycují minimální standard a musí být měřitelné.

Část II.

Výuka, učení a hodnocení

(Podklady: Export údajů o studijním programu, charakteristiky předmětů, výsledky předmětové ankety)

Cílem této sekce je především posoudit vhodnost používaných výukových metod s ohledem na stanovené cíle studia a výstupy z učení. Zaměřuje se i na vhodné nastavení praxe a praktické výuky, státní závěrečné zkoušky nebo aktuálnosti literatury a jiných studijních opor. V komentářích je možné vyjádřit doporučení, kam by se studijní program mohl dále rozvíjet.

5. Používá studijní program vzhledem k cílům studia a profilu absolventa adekvátní výukové metody?

- Ano Spíše ano (zdůvodněte v komentáři) Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Popsané metody mi připadají celkově adekvátní. Co se týče zkoušení studentů, myslím, že zvolená forma je odpovídající potřebám studijního oboru. Dílčí komentáře mám ke studijní literatuře a podílu praktické výuky. Detailněji se těmto tématům věnuji níže.

6. Jsou studijní literatura a jiné studijní materiály soudobé a relevantní vzhledem k cílům studia a profilu absolventa?

- Ano Spíše ano (zdůvodněte v komentáři) Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Ve velké části předmětů se objevují studijní prameny i 12 let staré, někde dokonce i 20 let staré. Předměty s literaturou starou do pěti let jsou spíše výjimkou, ale v programu se objevují. V případech se starší literaturou doporučuji seznam literatury upravit zařazením publikací ne starších pěti let (pokud taková literatura existuje).

Obecně bych také uvítal zapojení zahraniční literatury do výuky. Jde o to, že než dojde k přeložení textů do češtiny a jejich vydání, uběhne opět nějaká doba a texty pak nepostihují úplně nejnovější poznání. Obecně je tendencí v západoevropských univerzitách přecházet na výuku v angličtině (nebo ji kombinovat s domácím jazykem). Alespoň částečné použití zahraniční literatury poskytuje možnost vést program v češtině (což je asi podmínka daná akreditací) a zařazením nových poznatků ze zahraniční literatury.

V případě předmětů zaměřených na platný systém v České republice je pochopitelné, že studijní literaturou jsou platné právní normy v aktuálním znění. Ty bych možná doporučil doplnit i další literaturou, která studentům ozřejmí, že mohou existovat i jiné systémy, případně studenti pochopí, proč je daný systém nastaven v České republice právě v dané podobě.

7. Má studijní program vhodně nastavený poměr teoretické a praktické výuky (u studijních programů vedoucích k výkonu regulované profese se tento poměr řídí platnou legislativou)?

- Ano Spíše ano (zdůvodněte v komentáři) Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Osobně bych doporučil zařadit více praktické výuky. Hodnotil jsem bakalářský studijní program, kde je logické, že se studenti musí naučit hodně z teorie. Nicméně praktická výuka jim může fungování teorií ozřejmit. Některé předměty měly zařazenou praktickou výuku (hostující vyučující), nebo přímé zaměření na konkrétní témata (u předmětů, kde byla součástí i platná legislativa).

U řady předmětů bylo pro mne obtížné vyhodnotit, nakolik je obsažena praktická výuka. Například u předmětů statistiky to vypadá, že se dělají parametrické testy na konkrétních reálných datech. Tudiž z tohoto pohledu jde jednoznačně o prakticky orientovanou výuku. Jestli ale studenti potom budou sami schopni zvolit příslušný test a aplikovat ho (například v bakalářské práci) je otázka, na kterou se z daných dokumentů nedá odpovědět.

8. Je státní závěrečná zkouška vhodně nastavena vzhledem ke stanoveným cílům studia a výstupům z učení studijního programu?

Ano Spíše ano (zdůvodněte v komentáři) Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Jsou uvedená témata kvalifikačních prací povinná, nebo jsou publikována jen jako možné příklady? Pokud jde jen o příklady, pak je můj komentář nerelevantní. Uvedená témata mi připadají jako dost svazující. Možná by bylo lepší je definovat šířeji, jako například „Hospodaření obcí (vybraný konkrétní problém)“, nebo „Evaluace jako nástroj zlepšení veřejných politik“ (výběr tématu by byl na studentech ve spolupráci s vedoucími, studenti by mohli poté zkoumat konkrétní problém, jeho vyhodnocení, ale i to, co se s doporučeními stalo).

9. Odpovídá systém spolupráce s praxí charakteru studijního programu a počtu studentů ve studijním programu?

Ano Spíše ano (zdůvodněte v komentáři) Ne (zdůvodněte v komentáři) Není relevantní

Komentář:

Toto jsem částečně komentoval u cílů studia. Zvolil jsem odpověď „spíše ano“, byť si myslím, že odpověď je „spíše ne“. Provázanost na praxi jsem v předmětem vesměs nespatořoval. Možná je to tím, že jsem studoval zaslané podklady, z nichž vazba na praxi nemusí být jasně patrná.

Zvýšení spolupráce s praxí byl spatořoval jednak v tom, že vyučující připravili případové studie ve spolupráci s příslušnými organizacemi (například s obcemi nebo neziskovými organizacemi, při řešení jejich konkrétních problémů). Jinou variantou je přímá spolupráce studentů s těmito organizacemi (např. v podobě bakalářských prací). V sebehodnotící zprávě jsou uvedeny některé příklady, ale v samotném programu ne (výjimkou byl předmět zaměřený na neziskové organizace, kde bylo přímo uvedeno, že jednu přednášku zajistí někdo z praxe).

10. Využívá studijní program dostatečně potenciál pro spolupráci s možnými budoucími zaměstnavateli jeho absolventů?

Ano Spíše ano (zdůvodněte v komentáři) Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Ze studijního programu to není moc jasné. Potenciál pro spolupráci určitě existuje. Patrně jde o to, že hodnoceným programem je bakalářský program, kde se předpokládá další navazující studium v magisterském stupni.

11. Prostor pro doplňující komentáře, postřehy a doporučení.

Komentář:

Část III.

Personální zabezpečení

(Podklady k personálnímu zabezpečení z IS MU)

Hlavním cílem je posoudit kvalitu personálního zajištění studijního programu vzhledem k jeho typu, počtu studentů a zaměření. Jedním z ukazatelů je současně také tvůrčí činnost uskutečňovaná akademickými pracovníky hodnoceného studijního programu, kde se posuzuje především kvalita, relevantnost a rozložení tvůrčích výstupů napříč akademickými pracovníky vzhledem k typu a charakteru studijního programu za posledních 5 let. V komentářích je možné vyjádřit doporučení, kam by se studijní program mohl dále rozvíjet.

12. Je studijní program dostatečně personálně zabezpečen s ohledem na strukturu akademických pracovníků dle počtu a věku?

Ano

Spíše ano (zdůvodněte v komentáři)

Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Myslím, že je program dostatečně personálně zabezpečen. Věkové kategorie bych možná dělil podle toho, jestli jsou vyučující již v důchodovém věku (a tudíž je pravděpodobnější, že půjdou do důchodu a fakulta bude muset hledat náhradu).

Publikační činnost zapojených akademických pracovníků je u některých výborná, u jiných je patrné, že se zaměřují primárně na domácí a slovenská periodika, aby docílili publikačních výstupů. Na samotnou výuku to asi nemá dopady, nicméně to může být určitou bariérou v dosahování docentur a profesur. Možná by mohli zkušenější (ti s lepším publikacemi) udělat mentoring to méně zkušené kolegy.

Objevil jsem v seznamu i publikace vydané u MDPI, kterými bych se, vzhledem ke způsobu recenzního řízení u MDPI, raději nechlubil.

13. Je počet studentů na akademického pracovníka nastaven vhodně pro zajištění kvalitní výuky ve studijním programu?

Ano

Spíše ano (zdůvodněte v komentáři)

Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Myslím, že počet studentů na akademického pracovníka je nastaven vhodně pro zajištění kvalitní výuky. Současný klesající absolutní počet studentů vidím ve dvou příčinách. Tou první je to, že nyní nastupují na vysoké školy demograficky velmi slabé ročníky. To se tedy dotýká všech vysokých škol, nejen Masarykovy university. Druhým faktorem je to, že studenti pravděpodobně volí raději obor finance a business proto, že jim umožňuje větší flexibilitu na trhu práce. S tímto oborem se mají mnohem větší možnost se uplatnit, zatímco v oboru veřejné ekonomiky se směřují primárně na veřejnou správu (a v menší míře na neziskové organizace).

14. Prostor pro doplňující komentáře, postřehy a doporučení.

Komentář:

Část IV.

internacionalizace

(Podklady: Export statistických dat o studijním programu)

Hlavním cílem je posouzení mezinárodního rozměru programu (tzn. mobilit, nabídky kurzů vyučovaných v cizím jazyce apod.) s ohledem na typ a zaměření studijního programu. V komentářích je možné vyjádřit doporučení, kam by se studijní program mohl dále rozvíjet.

15. Odpovídá mezinárodní spolupráce (zahraniční pobyty, předměty vyučované zahraničními vyučujícími, zapojení do mezinárodních výzkumných projektů apod.) charakteru studijního programu a počtu studentů?

Ano Spíše ano (zdůvodněte v komentáři) Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Mezinárodní spolupráce je v tomto bakalářském programu zastoupena velmi málo. U řady předmětů se vyučují základní teorie, případně česká legislativa. Znalost českého systému je nutná, ale neměla by studenty ukotvovat v přesvědčení, že tak jak fungují české sektory veřejný i neziskový, je jediný způsob řízení. Bez znalosti zahraničních přístupů k řešení problémů veřejného a neziskového sektoru bude studentům scházet schopnost kritického myšlení a hledání alternativních a inovativních řešení daných praktických situací. U některých předmětů je uvedeno, že bude probráno i mezinárodní srovnání. Není však popsáno dostatečně detailně, abych byl schopen říci, jestli toto srovnání studentům prakticky přinese schopnost kritického myšlení a úvahu o tom, co se dá v českém systému zlepšit.

Možným způsobem zvýšení internacionalizace je, za prvé, použití anglické literatury ve větší míře. Nyní se tak děje jen u některých předmětů. Druhým krokem je možné použití případových studií ze zahraničí. Třetím možným bodem pak převedení kurzů do anglického jazyka, kdy studenti i vyučující budou více nuceni používat zahraniční literaturu. Čtvrtým krokem je intenzivnější zapojení zahraničních lektorů (například z WU Wien, která je geograficky velmi blízko a taková spolupráce se přímo nabízí).

Zařazení osmi pedagogů ze Slovenska považují pouze za formální ukazatel internacionalizace.

16. Odpovídá míra internacionalizace (využívání cizojazyčné literatury, předměty v cizích jazycích, povinné aktivity studia v cizích jazycích, prostor pro mobilitu ve studijním plánu, výuka cizích jazyků, zahraniční vyučující podílející se na výuce) typu a zaměření studijního programu?

Ano Spíše ano (zdůvodněte v komentáři) Ne (zdůvodněte v komentáři)

Komentář:

Oblasti s upokojivým výsledkem: Jazyky se v programu vyučují v dostatečné míře. Celá řada předmětů pracuje se zahraniční literaturou (byť bych doporučil její rozšíření).

Oblasti, kde vidím možnost dalšího rozvoje: Předměty v cizích jazycích jsem v programu neviděl. Jde o bakalářské studium, takže několik málo předmětů absolvovaných v angličtině by jistě studentům pomohlo. Ty by umožnili studenty připravit na zahraniční pobyty, či zavedení intenzivnější výuky v angličtině v magisterském stupni. Zahraničních vyučujících je v programu málo (respektive kromě kolegů ze Slovenska jsem žádné další nenašel).

17. Prostor pro doplňující komentáře, postřehy a doporučení.

Komentář:

Část V.

Swot analýza a návrh plánu rozvoje studijního programu

Závěr slouží k nástupu doporučení pro budoucí rozvoj studijního programu. Do závěrečného shrnutí lze zahrnout také další témata, ke kterým se hodnotitel chce vyjádřit a která nebyla pokryta v předchozích částech.

18. Vyjádřete se prosím ke SWOT analýze obsažené v sebehodnotící zprávě studijního programu. Jsou ve SWOT analýze náležitě posouzeny silné a slabé stránky a příležitosti a hrozby? Jaké další silné a slabé stránky, příležitosti či hrozby vidíte ze svého pohledu?

Komentář:

S uvedenými položkami ve SWOT analýze souhlasím. Mezi vnitřní slabé stránky bych doplnil nestejnou míru publikování v kvalitních západoevropských nebo amerických časopisech. To má vliv na další postup v kariéře akademických pracovníků (získání docentury, nebo profesury).

19. Formulujte nejvýše pět konkrétních doporučení pro budoucí uskutečňování a rozvoj studijního programu.

Doporučení:

1. Vyšší zapojení aktuální české, a hlavně zahraniční literatury.
2. Rozšíření vstupů praktiků do výuky (ať už přímými vstupy, nebo pomoc při zpracování případových studií).
3. Rozšíření internacionalizace. Bez přednášek v angličtině je jasné, že počet zahraničních studentů a pedagogů bude nízký.

20. Prostor pro závěrečný komentář a postřehy nad rámec výše uvedených témat.

Komentář:

Datum a místo zpracování:

25. 3. 2023, Birmingen

Ok Poluda